

بازارسیاه فیش حج

کارشناسان حج با عزت را به زائران توصیه می‌کنند، اما سودجویان با کنترل بازار شایعات سعی در گمراه کردن زائران و پر کردن جیب‌های خود دارند.

با وجود تعلیق حج، دلانان همچنان فعالند بازارسیاه فیش حج

کارشناسان حج با عزت را به زائران توصیه می‌کنند، اما سودجویان با کنترل بازار شایعات سعی در گمراه کردن زائران و پر کردن جیب‌های خود دارند. گواه این ادعا نیز بازار داغ دلانانی است که برای فیش‌های زائران کیسه دوخته اند و آنها را به پایین ترین قیمت ممکن می‌خرند تا با فروش آنها در فرصت مناسب پول خوبی به جیب بزنند. افزون بر این هستند فرصت طلبانی که زائران را تشویق می‌کنند از طریق کشور ثالثی مانند امارات برای حضور در مراسم حج اقدام کنند. تا پیش از رخ دادن اتفاقاتی که به قطع رابطه کشورمان با عربستان منجر شد، فیش‌های حج تمتع دست کم 18 میلیون تومان بین دلانان و فروشندگان دست به دست می‌شد.

اما این روزها تبلیغات سوء برخی‌ها مبنی بر تیره و تار ماندن بازار حج، قیمت فیش‌های تمتع کاهش چشمگیری پیدا کرده به همین خاطر فیش تمتعی که اولویت اعزام دارد حدود 12 میلیون و 500 هزار تومان خرید و فروش می‌شود. بازار فیش‌های عمره نیز به همین شکل است، برای نمونه دلال‌ها فیش‌های عمره 500 هزار تومانی را این روزها حدود یک میلیون تومان می‌فروشند این درحالی است که همین فیش‌ها تا مدتی پیش حدود 2 میلیون و 200 هزار تومان فروخته می‌شد. اینها را یکی از دلانان فیش حج می‌گوید آن طور که او توضیح می‌دهد این روزها زائران در شهرستان‌ها بیشتر خریدار هستند و در تهران فروشنده. او درباره این که محدودیت‌هایی برای فروش فیش تمتع وجود دارد؛ یعنی این که این فیش‌ها فقط قابل انتقال به اقوام درجه یک است، می‌گوید این محدودیت وجود ندارد، چراکه آنها خیلی راحت فیش را به نام خریداران ثبت می‌کنند و اطلاعات خریدار روی سایت سازمان حج و زیارت در دسترس است.

بازار فیش در کنترل دلانان

به نظر می‌رسد زائران بیشترین آسیب را از کنترل نشدن خرید و فروش حج می‌بینند، زیرا در این شرایط دلانان قیمت‌ها را مشخص می‌کنند و طبیعی است که برای کاهش قیمت‌ها متوسل به حقه‌های بسیاری شوند.

احد آزادی‌خواه، سخنگوی کمیسیون فرهنگی مجلس نیز با انتقاد از فعالیت گسترده دلانان در خصوص فیش‌های حج تصریح می‌کند: اکنون شرایط به گونه‌ای است که آنها قیمت فیش‌ها را تعیین می‌کنند به همین دلیل زائرانی که به دلایل مختلف قصد فروش فیش‌های خود را دارند، متضرر می‌شوند.

آن‌طور که او می‌گوید برای کنترل این آشفته بازار، سازمان حج و زیارت باید راهکار مناسبی را اجرا کند. کارشناسان بر این نظر هستند که مدیریت صحیح تقاضای مردم برای خرید فیش یا فروش آن راهکاری مناسب است. به گفته آزادی‌خواه، سازمان حج و زیارت به عنوان متولی حج باید این مساله را بخوبی حل و فصل کند تا زائران بیش از این متضرر نشوند. حمید محمدی، معاون حج سازمان حج و زیارت نیز می‌گوید عده‌ای از شرایط ایجاد شده سوءاستفاده می‌کنند، اما مردم رقم زیادی برای ثبت نام پرداخت نکرده‌اند؛ بنابراین توصیه ما به آنها این است که فریب فعالیت و وعده‌های دلانان و آگهی‌های فریبنده آنها را نخورند. به نظر او بهتر است زائران صبور باشند تا شرایط برای اعزام آنها مهیا شود یا این که از طریق کانال‌هایی که سازمان حج برای خرید یا فروش در نظر گرفته، اقدام کنند.

خطرات اعزام آزاد

درکنار کنترل بازار فیش حج از سوی دلانان باید نسبت به این که برخی زائران تصمیم دارند از طریق کشوری ثالث برای حضور در مراسم عمره یا تمتع اقدام کنند نیز هشدار داد، چراکه آنها با سفر به امارات و دبی به سفارت عربستان مراجعه کرده و تقاضای روادید می‌کنند، هرچند این اقدام روش تازه‌ای نیست و سال‌ها پیش نیز برخی زائران به این شکل عمل می‌کردند. اما کارشناسان تاکید می‌کنند در شرایطی که کشورمان رابطه مناسبی با عربستان ندارد، به این شکل اقدام کردن می‌تواند عواقب خطرناکی در پی داشته باشد. معاون سازمان حج و زیارت در این باره می‌گوید: علت اصلی توافق نکردن با عربستان برای اعزام

زائران این بود که آنها شروطی را که ایران برای امنیت و عزت زائران در نظر گرفته بود قبول نکردند، به همین خاطر اگر فردی بخواهد از طریقی خارج از سیستم سازمان یافته کشورمان به عربستان برود به احتمال زیاد سفر پر مخاطره‌ای خواهد داشت.

آن‌طور که سخنگوی کمیسیون فرهنگی مجلس نیز توضیح می‌دهد تجربه سال‌های گذشته برخی زائران نیز حاکی است آنهایی که به این شکل اقدام می‌کنند اذیت و آزارهای زیادی را متحمل می‌شوند. این درحالی است که به گفته او، چنین اقدامی از لحاظ شرعی محل تردید است، چراکه انسان نباید برای این کار جان خود را به خطر بیندازد.

فعالیت دلالان و تقاضای برخی زائران برای فروش یا اعزام به عربستان از طریق روش‌های مخاطره‌آمیز گواهی است بر این‌که مسئولان نتوانسته‌اند این حوزه را بدرستی مدیریت کنند. در چنین شرایطی طبیعی است که زائران بیشترین آسیب را خواهند دید، به همین دلیل باید از مسئولان خواست با مدیریت مناسب این حوزه عرصه فعالیت را برای فرصت طلبان محدود کنند.

عمره تمتع خریداریم

با یکی از شماره‌های خرید فیش حج تماس می‌گیرم. دلال، خانم جوانی است که لهجه‌ای خاص دارد. می‌پرسم «مادر بزرگم یک فیش عمره دارد. شما خریداری؟»

دلال: اعلام شده یا اعلام نشده؟

جام‌جم: فرقی می‌کند؟

دلال: ما فیش اعلام شده می‌خریم. هیچ‌کس اعلام نشده نمی‌خرد. پانصدی است یا هشتصدی؟

جام‌جم: فکر می‌کنم پانصدی ...

دلال: یک میلیون و 500 می‌خرم.

جام‌جم: قبول. راستی یک سوال دیگر، یکی از فامیل می‌خواهد فیش تمتعش را هم به ما دو میلیون تومان بفروشد. ضرر می‌کنیم بخریم؟

دلال: مطمئنی؟! دارد ضرر می‌کند. با توجه به سالش قیمت آن فرق می‌کند، اما زیر سه میلیون تومان نیست مثلاً آخرین سری که مربوط به سال 86 بود سه میلیون تا 3 میلیون و 200 هزار تومان قیمت داشت، ولی اعلام شده‌های سال 85 بین 10 تا 12 میلیون تومان بودند.

با دلال دیگری تماس می‌گیرم او قیمت بیشتری از چند دلال قبلی برای خرید فیش عمره انتخاب می‌کند «یک میلیون و 550 هزار تومان.»

بحث‌مان که به خرید و فروش فیش تمتعی مربوط به سال 86 می‌رسد، خلقتش باز می‌شود و می‌گوید قیمت فیش‌های تمتع 86 از 3 میلیون و 700 هزار تومان تا شش میلیون تومان متفاوت است و هرچه تاریخش به اواخر سال 86 نزدیک‌تر باشد قیمتش کمتر می‌شود.

مهدی آیینی

جامعه